

uitwerpselen als gevolg van het structuurrijke voedsel niet te onderscheiden zijn. De verrassing werd echter nog groter toen onder de microscoop bleek dat ons materiaal zeer grote sporen ($>30 \times 15 \mu\text{m}$) had, zodat het stukje van Leo Jalink in Coolia 35/3 goed van pas kwam om te kunnen vaststellen dat het hier niet om de 'gewone' Speldeprikzwam, maar om *Poronia erici* ging! Tot nu toe werd echter aangenomen dat deze soort voornamelijk op konijnekeutels voorkomt, zodat onze vondst op mest van bovengenoemde grote grazers ook voor de wetenschap interessant is: kennelijk wordt de geschiktheid van de mest niet door zijn producent, maar vooral door wat deze eet bepaald.

Aldert Gutter, Groet

BOEKBESPREKINGEN

Roeland Sullock Enzlin, 1993. BERPJE PIKKEN EN VLEKJE WEGWERKEN... Verslag werkweek 1990 Oost-Groningen van de Nederlandse Mycologische Vereniging. 169 pagina's. Te verkrijgen bij R. Sullock Enzlin, Timorstraat 30a, 9715 LG Groningen.

In 1993 verscheen het verslag van de binnenlandse werkweek die in 1990 in Vlagtwedde in Oost-Groningen werd gehouden. Eerder al werd in Coolia 34 verslag gedaan van de gevonden soorten. Maar nu is het uitgebreide verslag beschikbaar. Het boekwerk bevat eerst een vier pagina's inleiding over Oost-Groningen, waarin de ontwikkeling van het landschap, de bodem, en de floradistricten worden behandeld. Daarna volgen hoofdstukjes over paddestoelen (wat zijn ze, wat doen ze), het karteringsproject en ermee samenhangende zaken, en de werkwijze tijdens de werkweek. En dan zijn we beland bij de resultaten. Na een cijfermatige mycologische vergelijking van Oost-Groningen met de rest van Nederland en een overzicht over de gevonden paddestoelen in wegbermen en op kerkhoven worden alle bezochte gebieden behandeld. Dit houdt in dat per gebied de gevonden soorten worden weergegeven en bijzonderheden besproken. Een korte karakterisering van het terrein wordt gegeven, ook qua mycoflora. Per gebied wordt bovendien een klein kaartje gegeven, een fotokopie van de stafkaart.

Aan het eind worden algemene conclusies gegeven van deze werkweek. Aangezien een van de hoofdredenen voor het organiseren van een werkweek in dit gebied het verzamelen van gegevens voor het Paddestoelenkarteringsproject was, mag de werkweek geslaagd worden genoemd. Het aantal geïnventariseerde kilometerhokken in Groningen steeg met sprongen. Als bijlage is ook nog een totaalijst opgenomen.

Alles bij elkaar is het een zeer gedegen en goed opgemaakt verslag geworden, dat voor een ieder die in Groningen en haar paddestoelen is geïnteresseerd, en niet deelnam aan de desbetreffende werkweek in 1990 (want die hebben het verslag inmiddels allen ontvangen) is aan te raden.

Marijke Nauta

*korstmossen, mooie paddestoelen, schimmels, zwammen,
geboekte informatie:*

Natuur en Boek

de winkel waar men ook voor u bestelt

Bankastraat 10, 2585 EN - Den Haag, 070 - 350 56 48

Rose Marie Dähncke. 1993. 1200 Pilze in Farbfotos. A.T. Verlag, CH-5001 Aarau (Schweiz). Prijs: 158 DM.

In 1979 verscheen van Rose Marie en Sabina Maria Dähncke het boek 700 Pilze in Farbfotos, dat door Kees Bas in Coolia 23: 18-20 (1980) uitgebreid werd besproken. Thans is er een vervolg op verschenen in de vorm van een 6 cm dik, zwaarwichtig boek door Rose Marie Dähncke alleen, waarin 1200 soorten met kleurenfoto's zijn vertegenwoordigd. Bepaald geen veldgids dus! Wie verwacht dat het gaat om 1200 nieuwe soorten zal bedrogen uitkomen, want vrijwel alle platen uit het vorige boek zijn ongewijzigd overgenomen. Ik heb dit niet voor alle platen nagegaan. Een vergelijking van de platen van *Cortinarius* leerde me dat één van de twee platen van *C. limonius* in het nieuwe boek was komen te vervallen en dat de plaat van *C. orellanus* was vervangen door een andere, inderdaad meer representatieve foto. Alle 10 platen die Kees Bas indertijd als minder goed beoordeelde, zijn nu weer opgenomen, maar van sommige soorten zijn nieuwe en betere foto's toegevoegd, bijvoorbeeld van *Boletus erythropus* en *Hygrocybe coccinea*. De kwaliteit van de eerder gepubliceerde foto's is in de nieuwe editie vrijwel onveranderd, en dat betekent voor de overgrote meerderheid van de soorten goed tot zeer goed. Dat geldt ook voor de meeste nieuwe afbeeldingen, maar bijvoorbeeld *Mycena amicta* (p. 362) is niet goed herkenbaar door een bijna paarse steel. Daarentegen zijn de nuances van oranje en bruine tinten in *Lactarius* (*L. mitissimus*, *quietus*, *subdulcis*, *hepaticus* en andere) erg goed getroffen. Meestal zijn rijke, representatieve collecties afgebeeld, met vruchtlichamen in allerlei stadia van ontwikkeling en van een aantal soorten zijn diverse foto's opgenomen om iets van de variatie weer te geven. De meeste foto's zijn afgedrukt op groot formaat (15x14 cm) en daardoor zijn belangrijke details, zoals velumstructuren, vaak goed zichtbaar.

Zoals gewoonlijk in dit soort plaatwerken, gericht op een grote verspreiding, zijn de kleine, minder opvallende soorten ondervertegenwoordigd. Zo is het geslacht *Galerina* slechts met vier soorten vertegenwoordigd, *Conocybe* met drie en *Naucoria* met twee soorten.

De teksten bij de meeste soorten zijn beknopt en grotendeels direct terug te voeren op de beschrijvingen in de flora's van Moser en Jülich, waarnaar al bij elke soort wordt verwezen. Merkwaardig is dat details in veel beschrijvingen zijn veranderd ten opzichte van

700 Pilze, bijvoorbeeld de maten van hoed en steel, terwijl de foto's hetzelfde zijn gebleven. Sommige beschrijvingen zijn origineel en gebaseerd op het afgebeelde materiaal. Dat is aangegeven door een verwijzing naar een exsiccaat. Wat mij betreft had dat bij elke plaat mogen gebeuren. Een ommissie is mijns inziens verder dat gegevens over de herkomst van de collectie ontbreken. Aangezien het jachtterrein van Rose Marie Dähncke zich uitstrekt over de Canarische eilanden, Noord-Spanje en Duitsland, zou informatie over vind- en standplaats van de afgebeelde collecties nuttig zijn.

Uit het voorwoord blijkt dat veel personen behulpzaam zijn geweest bij de determinatie van kritische collecties. In sommige gevallen wordt dit expliciet vermeld, zoals Chiel Noordeloos bij een aantal *Entoloma*'s en mijn eigen naam bij *Hygrocybes* en *Hygrophori*. Ook in dit geval zou een meer volledige en geheel systematische aanduiding de waarde van het boek kunnen vergroten. Evident onjuiste determinaties heb ik weinig aangetroffen, maar het plaatje van *Marasmius androsaceus* (p. 343) is een duidelijke misser. Zo te zien is het *Marasmius rotula*.

Ik besluit met het citeren van de slotzinnen van Kees Bas in eerder genoemde bespreking van 700 Pilze, die voor mij nog steeds van kracht zijn: "Na deze wat kritische kanttekeningen mag echter geen negatieve indruk over dit boek ontstaan. Er staan zoveel uitmuntende afbeeldingen in, dat het van harte kan worden aanbevolen".

Eef Arnolds

BOEKAANKONDIGINGEN

Lammers, H., L. Raaijmakers & J. Wasser, 1993. De Stiphoutse bossen (Geeneindsche heide) in ecologisch perspectief. Uitgave ter gelegenheid van het 40-jarig jubileum K.N.N.V. afd. Helmond. 463 pagina's, waaronder enige met kleurenfoto's. Prijs fl. 50,-, te verkrijgen bij de auteurs.

Deze goed verzorgde, lijvige uitgave verscheen aan het eind van afgelopen jaar en was op de Nieuwjaarsvergadering te koop. Een uitgebreide bespreking zal in een volgende Coolia worden opgenomen.

MEDEDELINGEN VAN LEDEN

IERLAND 1994

In 1992 en 1993 hebben we al iets meegedeeld over de Clare Island Survey die van 1991-1995 plaatsvindt. Clare Island ligt in de monding van Clew Bay, aan de westkust van Ierland in de Atlantische Oceaan. Ook onderzoek naar de mycoflora is in dit project opgenomen.

In 1992 brachten 5 leden van de Paddestoelen Werkgroep Wassenaarse Parken in het kader van dit project een bezoek aan Clare Island, waar we overnachtten bij Peter Gill, een Ierse psycholoog die daar samen met zijn vrouw een guesthouse heeft.

Binnen korte tijd was de koelkast er niet meer bruikbaar voor levensmiddelen omdat deze uitpuilde van het grote aantal Wasplaten dat we op het eiland hadden gevonden. We